

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“, a vobis institutum ad catholicarum partium promotenda, id equidem probamus libenter. (Az általalok a katólikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyesljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhhoz, 1895. márc. 6-án.

Előfizetési árak: Egész évre 5 frt., félévre 2 frt. 50 kr., negyedévre 1 frt 25 kr. — Egyes szám ára 5 kr.

Előfizethetni a kiadóhivatalban és minden megyei postahivatalnál.

Felelős szerkesztő:
Németh Ödön.

Megjelenik hetenkint 2-szer: szerdán este és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Székesfejérvár, Kigyó-utca 9. szám.
Hirdetések helyenként 50 kr. Bélyegilleték külön 30 kr.

A közgyűlés.

A városi közgyűlés lefolyása, ha talán szenvedélyességénél fogva egy kissé félelmetes is volt, de tagadhatatlanul nagy haladást jelent a városi közéletnek fellendülésében.

Nem az ott hozott határozat jelentősége, hanem az a körülmény mutatja a haladást, hogy a közérdek lebegett a bizottsági tagok előtt, a kik a polgármesteri kijelentéseket nem tekintik megmásíthatatlanoknak, hanem azt kötelek bírálathoz tartozónak, a mi nélkül lekiismeretes ellenőrzésről szó sem lehet. És ezzel karöltve jár a polgármesteri tulságos hatalom megtörése, a mely helyett a vezérszerepet a város sorsának intézésében átveszi az arra egyedül hivatott közgyűlés.

Örömmel hallottuk az önértetes, nyílt, férfias tellépések megnyilatkozásait. A szónokoknak egész sora szállott sikra a város érdekeinek megvédelmezésére, és felszólalásuk minden szavából kiértett, hogy egyedül csak a közérdekre tekintenek, a melynek védelmezéséért el nem retentik semmi által magukat. De mint igen örvendetes jelenséget konstatalhatjuk azt is, hogy a városi bizottsági tagok e nevezetes alkalommal, egy-kettő kivételével teljes számban jelentek meg, tanuságot tenni

arról, hogy egyedül és kizárólag a közügy érdekét szolgálják.

Nem mondhatjuk ugyan, hogy a bizottsági tagok közül az intelligensebb elem vette ki legnagyobb részét a harczból. Nem. Be kell vallanunk, hogy igen sokan ültek ott, a kiket hallani szerettünk volna, a kiktől vártuk, hogy ilyen nehéz időkben legjobb tehetségeikkel állanak fel a város érdekeinek védelmezésére. Ezeknek az uraknak legnagyobb része „si ku turku, si ku nyamczu“ román közmondás szavai szerint *mindenkivel* egyformán tartottak. Hallgatásunkkal helyeselték a közérdekben felszólt szónokok szavait, de ugyanez a hallgatásuk egyuttal eldönthetlenné tette, hogy vajjon a polgármesteri jelentést, sőt magát a visszaéléseket is nem hajlandók-e hallgatásukkal helyeselni? Mert nem elég ám kötelességeik teljesítéséhez az, hogy a közérdek ellen fel ne szólaljanak, de *tenni, cselekedni is tartoznak* a közérdek javára! Ezt pedig az urak legnagyobb része elmulasztotta és a polgárság volt kénytelen a nagy harczban megküzdenni a polgármester debattóli tehetségével.

De legjobban helytelenítettük, hogy midőn ifj. Fister János éppen a városházi visszaélésekre vonatkozó tapasztalatait akarta előadni, a polgármester megvonta tőle a szólás jogát azon indokolással,

hogy csak Kalocsay indítványához van joga hozzászólani.

Sajnáljuk, hogy a polgármester a közgyűlés termében ilyen jogtalanságra vállalkozott és *resteljük*, hogy nem akadt senki az egész közgyűlésben, a ki figyelmeztette volna a polgármestert, hogy Fisternek igen is joga van leleplezéseivel előállni, mert nem Kalocsay indítványának tárgyalása volt napirenden, hanem a városházi visszaélések tárgyában tett polgármesteri jelentés. Ehhez pedig oda tartozott a Fister által előterjeszteti szándékolt visszaélés. Nem volt tehát törvényes a polgármesternek ama kijelentése, hogy a felszólt bizottsági tagnak kizárólag azt szabad kijelentenie, hogy elfogadja-e Kalocsay indítványát vagy sem, mert Fisternek joga lett volna esetleg arra is, hogy a polgármester felelősségvonnására tegyen egy ellenindítványt. Ez a jogtalanság, lehet mondani erőszakosság, méltán növeli a polgármester ellen az általános elégtelenséget s éppen nem nyújt garanciát arra nézve, hogy apolgármestert mindenben az igazság és a közérdek vezérli.

A közgyűlés legkimagaslóbb pontja volt Kalocsay Alán felszólalása, a melynek minden sora bátor és férfias követelése az igazságnak. Tagadhatatlanul nagy hatást ért el beszédével s néhol erős igazsággal

A lepke.

Irta: Pósa Lajos.

Egy lepke szállt el ablakom alatti,
Csapongva könnyű, tarka szárnyain;
Lelkembe sőhajt egy bús gondolat:
Igy tűnnek el mind arany álmaim!
Jő vissza, lepke, lengj szemem előtt
Virágtalan kis ablakom alatt!
Hadd álmodozzam át a múlt időt!
Jő vissza, vissza! Óh hadd lássalak!

Eltűnt, ellillant. Vágyó lelkemet
Vízí magával, csálja messzire,
Hol a nagy tölgyes erdő integet
S fölcsillan a bérz gyöngyöző vize.
Leszáll a völgybe: egy kis faluban
Csapongóbb kedvvel ringatja magát...
Pillangózó lelkem boldogan
Keresgeti egy szebb világ nyomát.

Óh édes emlé! Gyöngye lábnymok!
Gyermekcipellők apró nyomai!
Hiába szórt be a sívó homok,
Rátok találnak ajkam csókjai.
Szép tarka lepkém elveszt oda,
Szárnyával illet nyomot nyom után:
Csendül a méla fuafasíp szava...
Csákós lovas kél vesszőparipán.

Óh édes emlé! Kinn a kis padon
Szülém mesélget ákácok alatt,

Fejem ölébe hajtva hallgatom
Végig repelve tündér tájakat.
Tavaszkoromnak arany álmai,
Borújátok le néha-néha rám!
Hadd higgyem, hogy tudok még szállani,
Hogy keblén ringat édes jó anyám.

A Faraók.

— A Fejérmegyei Napló tárczája. —

Irta: Heaven.

Háromezer évvel ezelőtt a fáraók országát
Goshentől Thebesig, sőt messze azon túl is a
gyásznak zürzavara tölté meg.

Meghalt a király! II. Ramses, a korán
érett ifju, ki tíz éves korában már annak a
trónnak karfájába fogódzott, melyről hadverő
csatáiba indult atyja, a harcziás I. Sethi; meg-
halt az uralkodó, kit népe a „jó“ névvel tisztelte
meg, kinek nevét a békóba vert zsidók csak
sőhajtva említék; a görögök Nagy Sesostrise
— utolsó lehelt.

A deltaváros vig, munkás zaja elhallgatott
és Thebesnek száz kapuja csak azok előtt nyíltott
meg, zajtalanul fordulva sarkain, kik élelmet
árulának s akik papi szent kötelességeiket
végezték.

Az utcákról sápadtan oszlott szét a tömeg,
a zenészek és színjátzóok csapatja.

A városok, melyeket a nagy építész és
művészkirály emelt — Ra'amses és Pithom —
egyiptomi korbácsossal, de zsidó kézzel építve,
gazdagságuk és művészi pompájuk verőfényében
állottak. A Ramessenm Thebesben még nem

volt átadva az enyészetnek s a fenséges Abon-
Simbel a nubiai nap aranyugaraiban fürdött.

De II. Ramses, kinek tiszteletére, kinek
dicsőségéért, kinek paranszavára teremték és
végezték be e nagy műveket az emberkezek,
már nem nézhet meg azokat halandó szemével.

Bebalzsamozott testét gyászmenet kíséré.
A mumia-királyt a gyászpompájú királyi bár-
kára vívék, hol a papok és Horus, Iris, Hathor
istenek képei várták, aztán kiúszott vele a bárka
a Nilus közepére, méltóságjeljes csendben tartva
Biban el-Mulouk felé. Elhagyta a holt király
örökre kedves fővárosát, melyből csak egy nagy
jajkiáltás szállt a távozó után s az ég felé.

A gyászmenet lassan, csendben haladt
előre a partok között, melynek szegélyét a
városok, falvak fanatikus népe lepé el, szomo-
ruan várva a gyászhajót, hogy utolsó hódolatra
boruljanak le a holt uralkodó előtt.

Maguk a megvetett és sanyargatott zsidók
is abbahagyták a munkát, mert kegyetlen fel-
ügyelőjük elfelejtette őket.

A férfiak megszagatták ruháikat, a nők
megtépték hajukat s hamuvál hinték be fejüket.
Ezer meg ezer engesztelő ajándékot nyeltek el
a szent folyó hullámai s ezer száz imádkozott
az istenekhez, hogy védje meg szent utján a
holt királyt. Az valóban irtózatos nap volt.
Midőn a szomorú menet megérkezett a holtak
városába, a valóban királyi temetőbe, a papok
a temetési szertartások összes pompáját, összes
gyászát bemutatták a népnek.

Azután bezárták Ramses a nagy szarko-
fagba, melyet Biban el-Mulouk meszkővéből
fáragtak. A sírhely, hová tevék, ismeretes volt
az uralkodó előtt, mert gyakran megnézte készí-
tése közben.

Mai lapunk 8 oldal.

egy-egy kisebb vihart támasztottak a polgármester körül.

Külön dicsérőleg kell felemlitenünk, Dr. *Sávra Gyula*, *Fister János*, *Pénzes Imre* és *Lasits István* bizottsági tagokat, akik mind megannyi bátor cselekedetükkel a közérdeknek s maguktartása által hálára kötelezték a közönséget.

A közgyűlés lefolyása mindama felsorolt s helytelenített dolgok mellett is, meggyőzött bennünket arról, hogy a városatyák ezentúl sokkal nagyobb lelkiismeretességgel s a szükséges erkölcsi bátorsággal fognak harcolni a város érdekében s így reményünk lehet, hogy végre oly hosszú idő után sikerül végre helyreállítani városi közigatásunk megrongált hitelét.

A polgármester pedig meggyőződhetett, hogy csak abban az esetben maradhat meg a város élén, ha érélyes intézkedéseivel rövid idő alatt elbánik mindazokkal, kiket bűnös mulasztás vagy visszaélés terhel. Kérjük azonban, hogy mint nagy veszedelmek idején megkövetelhető statárialis gyorsasággal járjon el minden dolgban.

Fölfordult világ.

Azt hitte volna az ember, hogy a 29-iki közgyűlés után lehiggadnak a kedélyek, pedig éppen ellenkezőleg történt. Most még nagyobb az izgatottság városzerte, mint volt ennek előtte.

Az ízgalomnak nem kis mértékben lapunknak legutóbbi két száma az oka, illetve azoknak a polgármestert védelmező részei, mert a közgyűlés egész lefolyása azt igazolta, hogy a polgármestert csak ez a két cikk mentette meg a bukástól.

Ha a múlt hét utolsó napjaiban két ember találkozott, az bizonyonyal lapunknak ezt a hírtelen megváltozott irányát tárgyalta. A közönség valószínűleg meg volt döbbenve, nem tudva tájékozni magát, hogy mi idézhet elő hirtelen állásfoglalásunkat a polgármester mellett.

Nagyban hozzájárult az általános izgatott-

sság fokozásához az, hogy mindenki ismeri már Székesfehérváron lapunk függetlenségét, befolyásolhatatlanságát s tudja mindenki, hogy a mi közleményeinket sohasem irányítja más, mint a közérdek. Eppen azért nem tudta senki megmagyarázni, hogy mi történhetett időközben, ami bennünket arra indított, hogy Havranék polgármester állását megerősítsük. Kevés kivétellel azonban mindenki sejtette, hogy a kulcsa mellett olyan események játszódtak le, amelyek ezt az irányvonalatát szükségszerűvé tették.

Nem tagadhatjuk el, általános volt a lehangoltság, mert hiszen a városiak visszaéléseit mi lepleztük le s az eddigi eredmény is majdnem kizárólag a mi érdemünk. Így aztán mindenki attól félt, hogy a polgármestert védelmezve, védelmezni fogjuk az egész rendszert s éreztet mindenki, hogy ez esetben az egész ügy elaludna.

Azt mindenki megértette, hogy az igazságérzet a támasztást megszüntetni kényszerítette, csak azt nem értette meg senki, hogy mi indított bennünket a polgármesternek olyan lelkes védelmezésére.

Jellemző, hogy maga a polgármester is rendkívül meg volt lepelve e nagy támogatás által s lapunk egyik barátjától nagy érdeklődéssel pihatotha, hogy ugyan kinek köszönheti ezt a nagy pártfogást, kinek legyen ő ezért hálás?

Amidőn a polgármesternek válaszolunk, válaszolunk egyúttal mindenkinek.

A közérdeknek köszönheti e támogatást s legyen ezért hálás a közérdeknek!

Miután tul vagyunk a közgyűlésen elmondjuk e változott állásfoglalás okát, hogy megkíméljük a nagyközönséget az ok nélküli tejtöréstől.

A múlt hétfőn a polgármestertől arról értesültünk, hogy *Seidl* főkapitány ellen anyi adat gyűlt már kezeibe, hogy ha több nem is lenne, *többé Seidl Székesfehérvár főkapitánya nem lehetne!* Ez megnyugtatót volna bennünket arra nézve, hogy a vizsgálat érélyesen folyik, ha ezt kétségtelenül beigazolva láttuk volna, s azért azt üzentük a polgármesternek, hogy ha ő ezen nyilatkozatát nekünk írásba adja a lapban való leközlöhetés végett, úgy hajlandók vagyunk elállani az országos botrány előidézésétől.

Másnap ismét két uriember kereste fel szerkesztőségünket, a kik a polgármester választást hozták, melynek értelmében ő a kívánt írást ki nem állíthatja, miután ő a fegyelmi

bizottságnak nem praedjudikálhat, de hajlandó-nak nyilatkozott, hogy a délután folyama alatt lapunk szerkesztőjének a vizsgálat eredményéről részletes felvilágosítást ad, a melyből meggyőződhetünk, hogy minden irányban, a leg-erélyesebb intézkedések tetettek, hogy a főkapitány bünei teleritessenek.

Ugyancsak ennek a napnak délelőttjén kétségtelenül bizonyítékokat nyertünk a felől, hogy a városban egy befolyásosabb ember-ekből álló klikk szervezkedik, melynek az volt a szándéka, hogy Havranék örökébe, bukása esetén *Tóth Aladárt* juttassa.

Miután az új főispán kinevezése is végre e napon megérkezett, a helyzet egész váratlanul megváltozott.

Tudtuk mi nagyon jól, hogy Havranék polgármester állása rendkívül meg van ingatva, és hogy a 29-iki közgyűlésen biztos vereséget fog szenvedni.

Es világos lett előttünk, hogy Havranék bukása esetén a szervezett párt, mely *Tóth Aladár* polgármesterségét szándékozott előmozdítani, e zavaros viszonyok között milyen rendkívüli sikerrel léphetne akcióba, mivel az új főispánt megérkezésekor már körülvehetnék és az információsztát is ez irányban adnak meg s megnyerhetnék vele a főispán támogatását is. Ezzel szemben a polgárság teljesen tájékozatlanul állt, ez megvalljuk őszintén, nem is tartottuk a közgyűlést elég energiának arra, hogy ez a szervezkedett kis párt a döntő pillanatban akcióba lépve, magához ne ragadná a győzelem emberekből a többséget.

Mikor ilyen körülmények között értesültünk, hogy *Seidl* beadta a nyugdíjaztatás iránti kérvényét, mely kétségtelen bizonyítéka volt annak, hogy az érélyes vizsgálót meghátrálni kényszerítette; mikor továbbá a polgármester kétségtelenül beigazolta, hogy ez uttal a legerélyesebben járt el; s midőn végül már arról is meggyőződöttünk, hogy egynemű dolog igazságtalanul tudódik be a polgármester vétkeiül, mert mint azt egy konkrét esetre történt hivatkozásunk alkalmával *beszélészetavával igazolta, arról nem is tudat!* — akkor egész jogosan kellett arra törekednünk a közérdek szempontjából, hogy Havranék maradjon továbbra legalább egy ideig a polgármester. Mert igaz, hogy sok hanyagság, sok mulasztás terheli Havranékat, de mindenkinél *el kell ismerni képességét*, a melyeket — ha ígérete szerint ezentul a bajok orvoslására, és mulasztásainak helyrehozására

Többször jelenté az építész, hogy a sirbolt károsan áll, de mindig újra hangozott a király parancsa, tovább kell véteni a sirüreg boltoztatát, a hosszú folyosókat, a termek falait, s midőn már mindez készen állt, fehér márvánnyal fedeték a falakat, melyekre az istenek képeit, a királynak tetteit és szavait vésték egyiptomi művészei és a scarabikat, a halhatatlanság jelképeit. Ezenkívül minden helye az elnémult király hallgatósálatójának a színeknek gazdag pompáját hirdete, de fény meg nem csillant azokon, árnyék és örökös hallgatás borította.

„Van még elég időm a munkára, mondá akkor a király, midőn sirboltját készen látta, — van még elég idő, mielőtt ide térnék.“ És nyugodtan ment vissza székvarósába.

De meghalt mielőtt szavai beteljesültek, mielőtt nagy műveit s még nagyobb terveit valósthatta volna.

A temetés után, ősi szokás szerint, befalazták a sirhely aajtáját, sziklakat gördítettek elé, földet hintettek a nyomokra s a papokon kívül több senki sem tudta megtalálni azt.

Es évezredekig hiven megőrzé titkait a a királyi sirbolt. csak a legújabb időben nyíltak meg aajtai, hogy az ezredéves csendet és homályt emberi hang s lobogó szövetség fényszára el.

*

Néhány évvel 1881 előtt a bulai régi-ségtani muzeum hivatalnokai oly régiség-tárgyakat látták a Thebesből visszatérő turistáknál, melyek *II. Ramses*, ennek atyja *I. Sethi* és nagyatyja *I. Ramses* dinasztájára emlékeztettek.

Ámbár II. Ramses, *I. Sethi* és *Menephtah* eredeti sirjai már régen fel valónak fedezve, de holt lakóik előbb elhagyták azokat, nem

várták meg, hogy a sirrabló tudomány fáklénye megriassa ezredéves álmukat.

Világos volt, hogy valaki felfedezte uj siralakukat. De ki?

Maspero, a bulai muzeum igazgatója egész detektív-csapatot mozgásba hozott, hogy a felfedezőt felfedezze.

Elfogatás elfogatást ért. Hiába mérték a botüteseket a cipőt és sarut sohasem látott kérges talpakra, minden felvilágosítást konokul megtagadták, még az asszonyok is macacsul hallgatva türték a fájdalom torturát.

A sírok vonalán, a Ramesseumon tul, lakott négy arab testvér, az Abd-er-Rasoulok. Ok szolgáltatták a vezetőket és számarakat a turistáknak, kik Thebes romjait látni óhajtották, ok árasztották el a turistákat hamis vagy valódi régiség-ekkel.

Törvény által megléven tiltva a mumiák eladása, ha ilyenre akadnak, darabokra szét szedték s titokban egyenként adogatták el kezeit, fejét és lábait; a törzset pedig kidobták a templomok romjai közé, honnan a kósza sakályok azéthordták.

E testvérek egyikétől én is vettem egy fejét és kezét a gurnehi templom romok sötét árnyékában.

Vége is e szentségtelen sirrablókra felkölté a gyanu egy elfogott benszültő vallomása, mely szerint *Ahmed Abd-er-Rasoul* egyike azoknak, kik sokkal többet tudnak, mint szeretnének mondani. Maspero rögtön elfogatta s a kenehi börtönbe záratta. Hallgatagon ült börtönében, némán türté el a botbüntetést, visszautasítva a megvesztegetést s meg nem ijedve a kivégzéstől, melylyel fenyegették.

Ajki nem mondtak többet, mint a fel nem fedezett sir, sőt még annyit sem.

Végre testvére Mohamed belátva, hogy a sirrablásból befolyó jövedelmet jóval meghaladja a Maspero által felajánlott bakhsish, világos vallomást tett. De hogy mikép fedezte fel e 4 testvér az elrejtett sirt, az örökké „családi titok“ maradt.

1881. év július 5-én vezeté a furfangos arab Brugsch Emil beyt, a bulai muzeum gondnokát, *Deir-el-Bahariba* és mutatá meg az oly sokáig keresett rejtett sirhelyet.

Mohamed Abd-er-Rasoul vezetése alatt, a nyugati hegység lejtőjén tul, meg egy hatalmas mészköszirtet kelle megmászniok. Ennek háta mögött áll egymagában ama hegycsucs, melynek lábánál mint egy falat képeznek az elszórt sziklatömbök, melyek a figyelmes szemlélő és sirtkutató előtt inkább emberi kezek által látszottak elrendezve, mint valami vulkán forradalom, vagy fölemelkedés által szétszórv.

„Itt“ — mondá a mogorva arab dárdaival a sziklatömbökre mutatva s a napbarnította karban meg-megrezdült a kinyújtott dárda a mint az ezredéves királyi sirbolt aajtájára mutatott; és itt a vállalkozó Brugsch Emil bey az egyiptomiakét is felülmúló fürgeséggel, az arabok dárdaival rögtön munkához látott, kifeszgetve és félregörgetve a sziklaköveket, melyek helyén egy akna nyilása sötéltet elő.

Az akna kemény mészkőbe volt vágya, 40 lábnyi mélységgel és 6 négyzöglábnyi átmetszettel; torkolatát keresztbe húzott pálma-törzs torlasztá el és ékekkel megerősített tuskók.

Az akna fenekére érve, földalatti folyosóra bukkantak, mely 24 lábnyi hosszúságban

fordít, úgy Székesfejevárt a jelen zavaros viszonyok közül sikerrel ki fogja vezetni.

Nem hisszük, hogy volna Székesfejeváron olyan elfogulatlan ember, a ki ha Tóth Aladár és Havranek között kell választani, ne látna szívesebben a teljes jóakarattal működő Havraneket a város élén, mint Tóth Aladárt. Teljes tisztelettel viseltetnek ugyan Tóth Aladár személye iránt, de benne nem látjuk azokat a kelleket, a melylyel ő a jelenlégi válságos viszonyok között a város közigazgatását helyes irányba terelni képes volna.

Ilyen körülmények között örömmel vettük tehát a polgármesternek a jövőre tett ígéreiteit s ezek alapján minden igyekezetünket arra kellett fordítanunk, hogy őt a 29-iki közgyűlés veszedelmétől megmentsük.

Ez volt az ok, mely bennünket a polgármester támogatására késztetett s örvendünk, hogy azt olyan sikeresen hajtottuk végre, hogy a tegnapi bukástól egy kemény lecke árán megmenekült s így alkalma van beigazolni azt, hogy ígéreitei nemcsak fraízisok voltak, hanem oly férfias kijelentések, amelyeket beváltani becsületbeli kötelességének ismer.

Mi a magunk részéről előlegeztük a bizalmat, támogattuk is tőlünk telhetőleg a polgármestert, igyekeztünk állásának tekintélyét növelni, hogy nehéz kötelességeinek annál sikeresebben felelhessen meg, — nem mi leszünk az okai, ha eredményt nem tud felmutatni.

Az azonban természetesen, hogy ezután is folytonosan figyelni fogjuk működését és ellenőrizzük a város házi dolgokat. A kritika jogáról ezzel nem mondunk le, sőt még nagyobb lelkiismeretességgel fogjuk kötelességünket teljesíteni, mert jól tudjuk, hogy mi az ő támogatásával felelősséget vállaltunk részben az ő jövőbeli magatartására nézve is, és ne higye, hogy bármely mulasztásával mi azonosítjuk magunkat, még abban az esetben sem, ha tudjuk, hogy kritikánk megrongált tekintélyét a jövő közgyűlésig anynyira tönkre teszi is, hogy ott esetleg elbukna.

Kézében van most az eszköz, hogy tetteivel (mert tessék elhinni, a fényes beszédekre már nem ad a város polgársága semmit!) beigazolja, hogy méltó arra a bizalomra, melyet mi és a városi közgyűlés neki előlegeztünk.

A város polgárságának pedig a jövő közgyűlésig egy havi ideje van. Nézzem körül lelkiismeretes szemekkel s válaszsza ki a közélet szereplői közül azt, a kit legalkalmasabbnak

tart a jelen viszonyok között a polgármesteri állásra. Erre azért van szükség, nehogy egy véletlen készületlenül találja.

Azonkívül, hogy a polgármesternek ismét és alkalmat öhajtottunk nyújtani arra nézve, hogy hibáit jóvátegye, a polgárságnak is időt akartunk szerezni a tájékozódásra. Ezek voltak azon okok, melyek bennünket oly hirtelen állásfoglalásunk megváltoztatására késztetett. Ha valaki időt vesz magának és átolvassa kérdéses czikkeinket, meg fog győződni, hogy annak minden sorában ez irányelveket szolgáltatunk.

Sajnáljuk, hogy kénytelenek voltunk Tóth Aladár személyével foglalkozni, a ki az egész ügyben talán szenvedőlegesen szerepet játszik s eszéágában sincs pályáznia a polgármesterségre, de az általunk elmondottak oly eltagadhatatlan tények, a melyeket kötelességünk volt a nagyközönség tudomására hozni annál is inkább, mert éppen az említett klikk tagjai, látva, hogy lapunk nem hajtja az ő malmukra a vizet, különböző gyanúsitással illették lapunkat a polgármester támogatása miatt.

De meg kellett magyarázunk eljárásunkat azért is, hogy igen tisztelt laptársunkat a Székesfejevári Hírlapot megkíméljük azon zaklatásoktól, melyek az erre vonatkozó folytonos kérdézősködésekben nyilvánultak.

Vádindítvány a polgármester ellen.

Lapunk vezércikkében foglalkoztunk már Havranek polgármesternek a közgyűlésen elkövetett jogtalanságával. Mint utólag értesültünk a polgármester jól sejtette, hogy Fister János elhallgattatása reá nézve mennyire kivánatos, miután az említett bizottsági tag, magának a polgármesternek viselt dolgával akart foglalkozni, a melyért indítványozni akarta, hogy a közgyűlés vonja felelősségre Havranek József polgármestert.

Fister János bizottsági tag ugyanis évekkel ezelőtt Osváth Sándor városi lovasrendőr ellen több társával együttesen olyan súlyos visszaélésekről tett feljelentést, a mely feljelentésnek nemcsak Osváth elbocsátását kellett volna maga után vonnia, hanem még az illető ellen a büntetésnek is lett volna helye. E főljelentésüknek semmi foganata nem lett. Ezért

egy ízben felkereste a polgármestert, a ki az ügyet Polzer Péter alkapitánytól érintés nélkül átvette és megkérdezte, hogy minő intézkedéseket tett arra nézve, hogy Osváth a közbiztonság megőrzésére s más hivatali visszaélése miatt megbüntetessék. Akkor mondotta neki a polgármester:

— Ugyebár most idejűn, de mikor a fizetésem felemeléséről volt szó, akkor ellene szavazott!

Ennek az esetben alapján Fister János a közgyűléstől a polgármesternek felelősségre vonását akarta kérelmezni.

Nagyon sajnáljuk, hogy a polgármester erőszakosan elhallgattatta Fister-t, holott neki igen is joga volt nem csak indítványra indoklásul az esetet felemlíteni, de joga lett volna a felelősségre vonás iránti indítványát is megtenni.

Saját magának ártott a polgármester erőszakosságával, mert most mindenki azt mondja, hogy félt az igazságtól.

De polgármester nagy zavarában igen győnge érvvel akart szabadulni Fister-től. Azt mondotta ugyanis, hogy sajnálja, hogy Fisternek magán ügyében nem adhatott igazat.

Ez ugyan elég nevétséges melegség volt, és éppen nem járult hozzá tekintélyének növeléséhez, mert hisz a bizottsági tagoknak egy nagy része jól ismerte az ügyet, a mely éppenséggel nem magán ügy, és ha Fister mint városi képviselő lelkiismeretesen ellenőrizte a város érdekét, azért csak köszönetet kellett volna mondania a polgármesternek. Annál kevésbé volt feljogosítva, hogy ez ügygyel kapcsolatosan szemére hányja fizetés felemelésével szemben tanúsított eljárását. Végre is, nem azért vannak a város atyák, hogy a polgárság zsebéből szívességeket tegyenek a polgármesternek, valamint hogy a polgármester sem sziveségből szolgálja a közérdeket, a melyet bár kívül szemben, bárkinek közbenjárására mindég lelkiismeretesen kötelessége szolgálni.

A hogyan Havranek polgármester ennek

vonult nyugat felé s ott egyenesen északnak fordult mélyen nyomulva be a hegység szívébe s egy lépcsők lábainál törve meg. Ajtajánál álltak a halottak csarnokának, mely 30 láb hosszú, 23 láb széles és 6 láb magas termet képezett. Szivdobogva léptek be s a lobogó szövetnek remegő fényével hinté be a mumia érdőt. Itt találták a nagy Faraó mumiáját, körülveve 40 mumiától, kik ezredékek előtt királyok, királynők, hercegek és főpapok voltak s most mindnyájan halottnak láttak, érdekes régiségek.

Érdemes elmondani, hogy tudtam meg a feltalálás regényes történetét.

Néhány hónappal a felfedezés után, meglátogattam a bulai múzeumot és lefényképeztem az egész leletet. Brugsch Emil bey is amatőr fotografus, mivel már az 1876-iki amerikai kiállítás alatt barátságot kötöttem, hol az egyiptomi osztály volt gondjaira bízva. Bulában nemcsak különös kiváltságokban részesültem, hanem barátságos tanácsokkal és segítséggel is szolgált.

A fotografálás befejezése után a khedive Beni Souef nevű gőzösvére szálltunk s Luxorba mentünk, hol Maspero tanárral és Mohamed Abd-er-Rasoullal találkoztunk, hogy együtt nézzük meg a Nilus legújabb drámájának színhelyét. A pálmatorzsre kötve ott ingott a kötél, melylyel a királyi mumiákat felhúzták, ugyan-azt kötéket most a mi derekunkra, hogy a holtak csarnokába leszálljunk. A mint e kötélen függtem, az akna egyik oldalától a másikig himbálya, megilletődve néztem a hosszú álmot aluvó sziklaköveket, midőn társaim egyike aulról felkiáltott: „vigyázz, magad alá nézz!” Szerencsésen leérkeztünk. Az akna fene-

kén, a földalatti kamara bejáratának falai, jobbról és balról, tele valának irva furcsa feliratokkal, fekete testekkel.

Ki irta ezredévek előtt e hallgató betüket csak találgathatjuk.

Talán a sírhelyek felügyelője, kinek kötelessége vala gyakorlatba meglátogatni a királyok sirlakát, kiigazítani a mumiái hüvelyét, takaróját és ha szükséges mindnyáját biztosabb helyre vinni.

E kéziratok a faraók sirlakának oly hivatalnokái lehetnek, kinek szigorú kötelessége vala a sírban észlelt minden változást híven feljegyezni. Maspero óhajtja ezek fényképét elkészíteni; amerikai gépével munkához látott, és sikerült is biztosítani azokat ott a földgyomrában a tudomány számára.

Fáklya fény mellett, mely csendben haladtunk előre; megilletődve vizsgáltuk a hosszú folyosót s a kriptát, melyben végződött. A zordon sötét ut hintve volt a mumiai hüvelyek foszlányaival, az aranyzövetű mumiai takarók ronyaival, papiroskötegekkel, lótszvirágokkal s a pálma levelek száraival; itt is ott is áldozati gyászajándékok bevettek.

Merengve botorkáltunk e nem zizegő száraz lótszvirágok és pálma száruk közt s némán a rég elmúlt időkre gondolva léptünk a belső terembe, a hol csak néhány hétéll előbb majdnem száz király s tiranus állt és fektüd a padozaton mozdulatlanul, merev szemekkel nézve kriptá örök éjszakájába, míg fejük felett új népek ásnak új sirokat; talán lehalott hozzájuk a zaj s ők azt hívék, hogy az ő népiük dolgozik ott fenn, csatázik, rombol vagy épít a régi dicsőséggel, régi hatalommal.

Leültünk egy köre, mely századokig fej-

vánkosul szolgált a halhatatlanságról álmodó királyoknak és papoknak.

Itt az örökös árnyvett, hallgató csendű falak közt mondá el Brugsch bey a historiai lelet történetét. Különös elbeszélés vala ez. Oly benyomást tett reám, hogy — bár nem szó szerint — de emlékezetemből híven elmondhatom. „Faraó feltalálása részéről veszélyes kísérlet volt. Igaz fel voltam fegyverkezve, hú puskám vállamon pihent, de csak egy ember volt velem, kiben feltétlenül bízhattam, Ahmed Effendi Kemal, kairói segédem.

A benszilöttek zivenes legyilkoltak volna, mert mindegyikük jobban tudta, mint én, hogy minő jövedelmi forrástól készülök őket megfosztani. De én szavakkal nem adám jelét féltémnek. Kibontottuk a nyílást s leszáltunk, hogy kifürkészük a föld alatti folyosót. Nemsokára porcellán csészékkal, érc- és alabastrom edényekkel, drága szövetekkel és ékszerekkel tértünk vissza. Méggyyszer leszáltunk, hogy a csarnokot vegyük szemügyre. A mint beléptem, a mumiák oly nagy tömege állott szemeim előtt hogy medőbbentem.

Magamhoz térve, a fáklyafénynél megvizsgálva őket, egyszerre láttam, hogy a mumiahüvelyek mindkét nembeli királyi személyek mumiát tartalmazkák; de ez még nem volt minden. Idejővék e szobába, a hol most ülünk, s a falhoz támasztva vagy a padozatra fektetve még több mumiát találtam. Aranyzövetű takarójuk és simára kicsiszolt felületük oly teljesen visszatükrözök megdőbbent arezvonásaimat, hogy úgy látszott, mintha saját előidémnek arcába néznék. Nofretari király'nő mumiájának megaranyozott kelves arca mosolygva nézett rám, mint valami régi ismerősére.

az ügynek keretében megjelenik előttünk, egészen méltó kiegészítője a közgyűlés után Fisterhez intézett szavak:

— Megálljon lesz még ennek bőjtje is!

Ez a fenyegetés méltó akkorddal fejezi be az incident.

Az egész ügy rendkívül fontos s apolgármester jellemvonásának megállapításához igen érdekes adatot szolgáltat.

Bizony ez a fényugár, a mely bevilágított a polgármester lelkivilágába, éppen nem nyugtat meg bennünket arra nézve, hogy az igéret megvalósulnak.

No de azért türelemmel várjuk csak a fejleményeket!

Szegény Farkas János!

Az első áldozat hallatára méltán kiált fel az egész közönség:

— Szegény Farkas János!

Bizony szegény! miért nem lett belőle főkapitány, nem 50 krok zsarolásával kellett volna szaporítani fizetését, rendelkezésére állott volna különbözőbb neme a pénzszerzésnek, — a bőséges pénzszerzésnek. És ha rajta érték volna, akkor egy sereg jóbarát sietett volna megmentésére. Ha ez nem sikerült volna, egy pár tudós orvos akár Pulszkyra kísütötte volna, hogy beszámíthatatlan állapotban követte el kisdéd zsarolásait s kapott volna még ráadásul nyugdíjat.

Jaj! de hát ne sópánkodjunk! Ilyen a világ sora, mert van *igasság!*

Ha egy éhes ember ellop egy cipőt, hogy éhségét csillapítsa, azt rögtön hoppon veszik és az igazságszerető emberek riadalma mellett viszik börtönbe a sápadt arcú, éhes embert, a ki bűnössé lett pusztán csak azért, mert nem volt bátorsága éhen halni. Ha azonban valaki százkát rabol, a mikor nincs szüksége rá: ha valakinek lelkére a bűnök egész sorozata tapad: az felemelt fővel járhat közöttünk, parolázunk vele, védelmére kelünk, jó barátunknak nevezük, mert gazságai mellett a külvilággal való érintkezésben ur tudott maradni! Ilyen ma az erkölcsi világnak s lelkünknek elfogja az undor e gyalázatos viszásság láttára!

Szegény Farkas János!

Hogy ezek a gondolatok most tollunkra

Kimondhatatlan érzelmekkel és gondolatokkal hagytam el e helyet.

Fenn napnyugta volt. A sirboltból felemelkedő illat egész csapat kóbor sakált csalt elő a szomszédságból s néha-néha, a hegységek között mozdulatlanul a nyugvó levegőn keresztül, hozzánkig verte át magát a hienák ordítása, közeli sziklahegyek legmagasabb ormain hosszú vonalban ültek a saskeselyűk, készen undorító lakmározása.

A völgy oly csendes volt mint egy halott. Csaknem egész éjjel dolgoztak a munkások, kiket e drága maradványoknak rejték sirjükből való elszállítására fogadtam s Luxorban is nagyon kevesen aludtak ez éjjel. A legközelebbi reggel 300 arabot fogadtam szolgálatomban, s bennük ugyanannyi tolvajt. Egyenkint huzták fel a mumiákat; gondosan vitorla vászonba varrva és gyékénybe takarva szállították tova a thebesi síkságon keresztül a gőzhajóra, mely Luxorban várt rájuk. Két csapat arab kísérte mindenik szállítmányt, egy csapat szállította, a másik vigyázott a ravasz szállítóokra. Midőn a Nilus kilépett medréből s elárasztá vizével a thebesi síkot, ugyanannyi csónakost fogadtam.

Az egyiptomiak lassu munkások és, mégis a júliusi égető nap hevében hat napi kemény munka után a szállítás befejeztetett.

Sohasem fogom elfeledni a jelenetet, mely akkor szemem előtt feltárult, midőn az akna szájánál állva, végigtekinték a munkások hosszú vonalán, mely a történeti nevezetesség sikon keresztül szállítá az igaz királyok testeit, a kik most is fennálló templomokat építettek, az igazi papokat, kik imádkoztak és áldoztak azokban. — Legközelebb állt Hatáson temploma, távolabb attól Qurneh,

jöttek annak oka az, hogy hirt vettünk arról, miszerint a városházán megkezdődött a nagy takarítás. Egy közrendőrt rájta csiptek holmi turpisságokon: a kézbesítésekért különböző ürügyek alatt pénzt harcosolt 10, 20, 30 krt. Azonkívül foglalkozott hadgyakorlat alól való felszabadítással is, melyek most együttesen nyakát szegték, mert a polgármester rövid uton kivétköztette és elcsapta.

Helyes!

Bűnös volt, megérdemelte!

De mikor azt látjuk, hogy a vasszigor és a gyorsan működő erély egy ilyen kis kaliberű bűnösre csap le legelőször egészen jogosan kérdezzük: „Mi less a rendőrség többi szennyeseivel?”

Azt szeretjük volna, ha nem a legalaosonyabb rangual, hanem a legbűnösebbel kezdi meg a sorozatot a polgármester. Kérdezzük: *Meddig ül még hivatalában a rendőrség legerköstelenebbje, akinek legnagyobb büne van abban, hogy a Székesszevávár erkölcsi annyira elaljasultak?* — Mikor fog lecsapni reá irgalmatlanul az a vaskéz, amelyet az egész polgárság éljenzése fog kísérni? — Ne tessék habozni, mert a bűnös büntetését érdemel, a megbántott közérkölesiség követeli a szigorú megtorlást.

Várunk!

Rendkívüli számunk.

A városi közgyűlés lefolyásáról hétfőn este rendkívüli kiadásban értesítettük a közönséget. Lapunkat a közönség oly nagy érdeklődéssel fogadta, hogy kedden reggel már második kiadást kellett belőle rendezni. Kedden délben ennek daczára már nem volt egy példányunk sem. Harmadik kiadást azonban nem bírtunk rendezni, mivel a nyomdazemélyezt tegnap délután már mai lapunk szedéséhez fogott.

Páratlan eset az, hogy egy lap itt Székesfehérváron 1100 példányban fogyjon el, a hol az összes hazai és külföldi lapoknak együttesen nincs annyi előfizetőjük. Ezt a nagy rokonszenvet csakis annak tulajdoníthatjuk, hogy lapunk minden befolyástól menten, bátran sikra száll a polgárság érdekeiért.

Miután az utóbbi hetekben mindig egy

voltunk, hogy összes példányaink elfogytak, a közönség már a lap megjelenése előtt *rúkkal előbb ostromolja az új lapért kiadóhivatalunkat.*

Ezenal különben gondoskodunk, hogy lapunk *kellő példányban nyomassék.* A lapokat megjelenése után kihordóink *azonnal szétviszik a város minden pontjára.*

Vidéki előfizetőink hétfői rendkívüli számunkat, mai lapunkhoz melléklet gyanánt kapják meg.

HIREK.

— Nemeslelkű grófnő. *Adonyi* levelezőnkől kaptunk levelet, melyben ifj. *Zichy* Livia grófnő páratlan lelki nemességre valló tetteről értesít bennünket. A ki megfordult valaha is Adonyban az tudja, hogy ifj. *Zichy* Livia grófnő valóságos jótékony nemtője a szegényeknek s édes anyjával *Zichy* Nándor grófnővel együtt fáradhatatlanok a jótékonyosság gyakorlásában. Az a nemes, minden szépért és jóért lelkesülő szív, a mely *Zichy* Nándor gróftól többi embertársai fölé emeli, éppen ugy sajátja családja minden tagjának mint neki. Nemesebb érzelmekkel felruházott családot alig lehet találni az egész országban *Zichy* Nándor gróf családjánál, a melynek minden tagját a keresztényi szeretet legmagasabb érzése vezeti tetteiben. Ha *Zichy* Aladár gróf a parlament nagytehetségű tagja a család büszkesége; ugy az előkelő szépségű *Livia* grófnő dédelgetett kedvence, hogy ugy mondjuk szive a családnak, a kiben a lelki nemességnek példányképe. Ennek a lelkinemességnek szolgáltatta legújabbban fényes tanujelét, midőn — mint levelezőnk írja — egy nagyobb szállítmány ajándékot küldött a zambesi missió részére. Van a küldeményben mintegy 10 teljes miseruha, csulák, albak, ministráns gyermekeknek való öltözet, kehely, ciborium, betegápolató bursa és capsula, szt. olajnak való edény és még igen sok más ajándéktárgy, ugy felnőttek,

rályok mumiáival, a kik között van II. Ramses, III. Ramses, Pinotem király, Nebsemi főpap és Nofretari királyné mumiája, a kiket ön látott és lefényképezett Bulaqban. En elrendeztem őket, egy, a mint ott találtam rejték sirjukban. És így mi a muzeumunk a harmadik s valószínűleg a végső nyugvó helye az egyiptomi nagy faraók mumiáinak.

Ez a faraók feltalálásának története. Midőn felmentünk, Maspéro visszahengeríté a köveket.

Másnap az akna ismét el vala fedve és ismét csendbe merülve állott a hegyvidék. Így záródik be az üres színház ajtaja, midőn a drámának vége van s a színészek eltávoznak.

És most a rég elmúlt idők királyai ott állanak a bulaqi muzeum üvegszekrényeiben, ugyanazon zártkörű társaságban, Pinotem és Nebsemivel, mint ahogy megtalálták őket.

Az egykori királyok, hercegek, papok, monachák, tirannusok és elnyomók, istenekkel együtt, számokat kaptak, mint „régiségek” s bárki óhajta látni őket, félelem nélkül léphet színik elé.

Midőn először vitték ki őket palota-sirjukba, megszorodott alattvalóik azért kiáltottak az istenekhez, hogy a hallhatatlanságba bebocsátassanak, és most midőn visszatértek a deltához, az „Egyiptomi felfedező társaság” ásóinak és csákányainak csapásai alatt a késő századok ráhordott porából kibukkant régi városok is Zoan, de a hatalmas faraók birodalmának örökösei most Allahoz és Zsidók istenéhez imádkoznak.

még távolabb jobbra a Remesseum, hol a nagy granit monolith fekszik arczával a földre borulva, délnek Medinet-Abu, s a hosszú út Deir-el Medineh mögött és ott az iker Colossusok, a zengő Memnon és társai, mindezenek túl a Nilus hullámvonala és messze keletre, mindezek felett Arabia hegyei — — — és ezen képen keresztül lassan mozog előre sziklákról le, a síkságon át, a folyón keresztül a komor munkások csapata antik terheikkel. Midőn midőn a vöröstenger hajbai elvonultak az átkelő zsidók csapata elől ugy vonult el a thebesi rónák csendje e különös temetési menet léptei elől, s midőn mind eltűntek, ismét összefolyt hátuk megett a csendes levegő.

Ha ön felmegy, mindezek feltárulnak szemei előtt, csak egy kis képelet kell hozzá.

Midőn elutaztunk Luxorból, előbbi munkásaink nagy csapatokban gugoltak a parton, szemmel tartva bennünket. Uj munkásainkat a Nilushoz küldtük, hogy segítségünkre legyenek. Midőn elhagytuk a várost a fanatikus nép a partsegélyre sereglett és örült demonstrációt rendezett. A legörültebb fantazia sem képes e vad és elrémítő jelenetet elképzelni: a férfiak iszonyu jajveszékélsébe törtek ki, a nők tépték szaggatták hajukat s a gyermekek ugy megvalának rémülve, hogy sajnáltam őket.

Néhány fanatikus dervis a folyóba ugrott s megkísérlé elérni bennünket, de a villogó puskacsó megpillantása visszahajtotta őket, s a part felé uszva átkokkal halmozták el bennünket.

Végre megérkeztünk a Bulaqba, a hol én nemsokára megerősítém a véleményét, hogy valóban egyiptom uralkodóinak sirját fedeztük fel a 18., 19., 20. és 21. dinasztiaiból való ki-

mint gyermekek számára. Nagy értékűvé teszi a miszeruhákat az, hogy azoknak legnagyobb részét maga ifj. Zichy Livia grófnő készítette. A nemeslelkű grófnőnek több főrangú hölgy és környezetének néhány tagja segített a munkában, melyet a legnemesebb lelkesedéssel és aggódó szeretettel maga ifj. Zichy Livia grófnő vezetett. Most, mikor már a nagy munka készen volt s be voltak szerezve az ajándéktárgyak, a grófnő nagy csendben utnak indította a szállítmányt. A nagy titokban folyt munkálatokat s a titkon elindított szállítmányt azonban élelmes tudósítónk éppen olyan titokban figyelemmel kísérte s midőn így leleplezzük az egész nagy titkot, nem fűzünk hozzá semmi megjegyzést, mert a nemes tett önmagát dicséri. Ha azonban indiscreciónk a grófnő érzékenységét megbántotta volna, ezért kötelességszerűleg bocsánatot kérünk.

— **Tisztelgés az új főispánnál.** A megyeház tisztikara tegnap felhasználta az alkalmat, hogy báró Fiaák Pál új főispánnál tisztelgjen, ki tegnap Székesfehérváron időzött. Délután 3 órakor a megyeház dísztermében Huszár Ágost alispán tartott szép beszédet, melyben a tisztikar örömet fejezte ki, hogy őt, mint főispánt üdvözölheti. Fiaák Pál báró meghatottan köszöntö meg a tisztikar üdvözlését. Beszéde feleként gondolkozású ember vall. Két zászlót tartott s tart — ugymond — mindig is a kezében s tartson a tisztikar is. Az egyik zászlóra legyen felírva a munkásság és szorgalom a másik zászló pedig legyen egy tiszta fehér lap a becsület lapja. Kérte a tisztikart, hogy soha ne mooskolják ezt a zászlót, hanem tartsák mindig magasra emelve, büszkén mindenki. Örömmel jött — ugymond — e megyébe, mert tudta jól, hogy az egész országban itt van a legpéldásabb tisztikar s kérte őket, hogy nehez megbízatásában legyenek buzgóan segítségére. A főispán beszédére ismét Huszár Ágost válaszolt, igérve a zászló tisztán tartását s végül egyenkint bemutatva a tisztikart. A bemutatás után többekkel beszélgetésbe elegyedett az új főispán. A megyeházi tisztikar tisztelgése után a közigazgatási bizottság szakelőadói is tisztelgtek még az új főispánál. Ma délután 5 órakor pedig a városház tisztikara teszi meg a hivatalos tisztelgést Havranek József polgármester vezetésével.

— **Visszatérés.** A székesfehérvári székesegyházban szép ünnepély folyt le márczius hó 28-án vasárnap a reggeli istentisztelet alatt. Maj Anna ág. ev. és Simon Anna református vallású vegyesházasságban élő nők tértek vissza az anyaszentegyház kebelébe. Látics György belvárosi káplán buzdító beszédet intézett hozzájuk, mely után meghatva tették le a hitvallást és példás buzgalommal járultak a szentségekhez. Az előbbinél Simon Lajosné az utóbbinál pedig Schauer Mária szerepeltek mint tanúk.

— **Felolvasó estély.** A székesfehérvári kath. legény-egylet folyó hó 28-án este 1/2 8 órakor jól sikerült felolvasó-estélyt rendezett saját helyiségében. Az egybegyűlt szép számú közönség érdeklődéssel hallgatta a műsor minden egyes pontját. A felolvasások rendjét Chay Antal karkáplán kezdte meg, ki e czímen „A keresztény eseme a történelemben“ egy eszmékben és történelmi igazságokban gazdag értekezést tartott, kimutatva hogy minden társadalomnak létalapja a tiszta erkölcs és annak szülőanyja a keresztény vallás. Azután Látics György, az egylet alelnöke beszélt a „Fájdalom“ ról, mely a fájdalom keletkezését, szerepét — eszközait, célját — melynek csapásai, ha szívesen beletnyugsunk biztosan Istenség vezet, mert a fájdalom most a bűnbeesés után azt a munkát

végzi, mit a szeretet a bűnbeesés előtt. Közbe a legény-egylet tagjai szavaltak és pedig ifj. Kern Péter „Harminz pénz“ t Szász Bélától, Széler Vendel „Kis gyermek halálára“ Vörösmartytól, ifj. Maizer János pedig az „Elő szobor“ Vörösmartytól. Ugy a felolvasókat, mint a szavalókat éljenzés és tapsal jutalmazta a hálás közönség.

— **Iskolaszéki ülés.** Az iskolaszék vasárnap délelőtt 10 órakor ülést tartott Alaghy Dezső elnöke mellett. Jelenvoltak dr. Kuthy József, Fittler Béla, dr. Fanta Adolf Göbel János György, Kovács István, Tóth István, Almássy János, Diebolla György, Vida Dezső, Hoffer Lajos, dr. Kövessy István, Winkler Vilmos, Karl József és Károlyfy Nándor. Az elnök miután megnyitotta az ülést jelenti, hogy a közigazgatás jóváhagyta Geiszt Józsefnek tanítói választását s az már márczius 9-én el is foglalta állását. A tanfelügyelő megküldte a múlt ülés jegyzőkönyvét azon kérdéssel, hogy eltiltóták-e már a belvárosi elemi iskola előtti járdánál a tejárusokat a betivásár alkalmával. Göbel János György jelenti, hogy egyszer rendőrileg elküldtetek onnét, de már azóta ismét csak ott árulnak. A rendőrségnek lett kiadva szigorú intézkedés végett ezen ügy. Az elnök jelenti, hogy a mérnöki hivatal megküldte a Gröss-féle telken építendő iskola tervét. Két tervet nyújtott be az iskolaszék, az első terv szerint földszintes iskola belekerül, 320 gyermekre, 4 tanteremmel, tanítói lakással s szükséges mellékhelyiségekkel 20.000 frtba, az emeletes épület pedig 8 tanteremmel, tanítói lakással és mellékhelyiségekkel 30.000 frtba. A mérnök az emeletes iskola tervét ajánlja, mert így marad nagy hely tornakertnek gyümölcsösnek és udvarnak is. Az iskolaszéki tagok legnagyobb része szintén emeletes iskola mellett van, de a tervet másképp kell a mérnöki hivatalnak kidolgozni, hogy csak 4 osztályú iskola legyen és így olcsóbbra is kerül, körülbelül annyiba, mit a földszintes épület. — Wergler Tamás tanító véglegesítésére jóválelt hagyva a közigazgatás által. Az iskolaszék tudomásul vette. — Auerbach Gábor tanító 4 heti szabadságot kér, hogy megrongált egészségét helyre állíthassa. Az orvosai bizonyítvány szerint nagyfokú idegességben szenved. Az iskolaszék megadta. Ezután még több apró tárgy fordult elő. Az ülés 12 óra után pár perccel ért véget.

— **A kongrua bizottság ülése.** A kongrua bizottság a múlt hét utolsó négy napján tartotta meg ülését, hogy meghatározza a plébániák jóvedelmét. A bizottság tagjai voltak Havranek József polgármester, Plosske Ferenc pénzügyigazgató, Nemsits Gyula, Fittler Béla, Bezöky József és Schierich Antal. A plébánosok és a káplánok meghallgatása után a kongrua bizottság a belvárosi plébánia jóvedelmét 2500, a felsővárosiét 2300, a belvárosi káplánét 688, a felsővárosiét pedig 628 frtba állapították meg.

— **Felolvasás.** A ráczalmási kath. körben Barca Gábor nyug. kir. táblalibó felolvasást tartott igen aktuális tárgyokról, ugy mint Kréta sziget geográfiai és történelmi részéről és a pestisről. A nagy értelemmel megírt felolvasást a nagyszámú egybegyűlt hallgatóság figyelemmel hallgatta s végül ovációkban részesítette a felolvasót.

— **Jóváhagyott alapszabályok.** Az igali polgári olvasókör és a moóri társaskör alapszabályait a belügyminiszter jóváhagyta.

— **Lemondott bíró.** Inotai levelezőnk írja, hogy a község bírója Pap István lemondott állásáról, okul megrongált egészsége állapotát hozván fel.

— **Térzene.** A székesfehérvári honvéd-zenekara vasárnap délelőtt fél 12-től fél 1 óráig a Zichy-ligetben térzenét adott. A szebb-nél-sebbed előadott darabokat nagy közönség hallgatta végig s többet meg is újrátartott.

— **Tűz.** Ma délután 1/4 órakor a Sárcsautca 1. szám alatti házban egy kisebb szalmakazal ismeretlen okból kigyulladt s ettől a melléte levő csűr is tüzet fogott. A tűzoltók gyors megjelenése s erők munkája elejét vette a nagyobb tűznek. A kár körülbelül 40 forint.

— **Öngyilkosság.** Fiatalsága daczára már is megunta életét Varga János vaáli születésű 18 éves gyermek. Budapesten dolgozott, honnan márcz. 13-án eljött Vaálra sógorához Dudás Jánoshoz látogatába. Rokoni nem vetek rajta semmi változást észre s mégis márcz. 19-én reggel a kertben dolgozó munkások egész közelben egy lövés dördülésére megijedtek s mintán a hely felé indultak, a fabódé mögött szétmorzsoltt aggyal feküdt vérében Varga János, kezében markolva a még mindig füsttől fogó fegyvert.

— **Megmarta egy veszett eb.** Kálmán János olaj-utcai lakost í. hó 28-án délután saját kutyája megmarta kezén. A kutya azonnal le lett bunkózza s az állatorvos vesztséget konstatait, a miért Kálmán János kezének sebe rögtön kiégettett. Tegnap pedig Kálmán a Pasteur-féle intézetbe ment fel Budapestre. — Az olaj-utcai és a berényi-úti kutyákra 40 napi vesztégzár van elrendelve.

— **Felakasztotta magát.** Fekete József mányi 40 éves földmives a szeszis italok mértéktelen élvezetével adta magát s ez következetesen a háztartásban nagy fordulatot idézett elő. Nagyon szívére vette ezt Fekete márczius 27-én reggel s miután jól bepálinkázott, a saját istállójában felakasztotta magát.

— **Megbokrosodott ló.** Babotai Mihály vendégloz tegnap cselédjét küldte kocsival a földjére, munkálni azt. A mint a cseléd kihajtott a városból, a ló megvadult s örült vágatásban a kocsi kerekét s rudját összetörte, míg végre elszakította a kötőfékét is és elszabadult. Az elszabadult ló visszafordult s a sorompót át a városba visszaszaladt. A Széchenyi-utczán sikerült a megvadult lovat elfogni. A rendőrségnél a lovat gazdája átvette.

— **Elszaladt tehének.** Nem a legjobb vásárt csinált márczius 22-én a csákvári vásáron Kiss István pákozdi lakos. Jó pénzen megvett 2 darab fiatal tinót, s hazafelé hajtott, az országon. A fiatal állatok megiramodtak a földken átszaladtak. Hasztalan volt minden kergetés, mert a fiatal tinóknak gyors lábuk volt s csakhamar eltűntek az új gazdájuk szeméi elől. Eddig még nem akadtak nyomukba.

— **Hálászózat.** A váratlan csapás sulva alatt megtört anyai szívem mély fájdalomra jótékonyan hatott az a nemes részvét, melylyel szívem fájdalmát igen sok oldalról enyhíteni kegyeskedtek. Ugy a magam, mint gyermekeim nevében hálás köszönetet mondok a kifejezett részvétért; mely köszönetet mondok mindazoknak, kik koszoruk küldésével, fogataik kirendelésével s a végtisztességen való személyes és testületi megjelenésükkel drága halottunk emléket megítélni sziveskedtek. Fogadják mély köszönetem kifejezését különösen a főgymn. főt. tanári kara, mint amely a szeretet oltárán is bemutatva áldozatát feledhetetlen halottunk lelki üdvéért. (Ozv. Müller Józsefné.)

— **Az Ács-féle gyógyszerek sikere.** Az alábbi levél újabb bizonyítéka annak, milyen nagyhatásuak az Ács Albert gyógyszerész kitűnő készítményei: Dr. Hógyes Endre egyetemi tanár így ír 96. jun. 9-én kelt lev. lapján: A Cascara sagrada labdacok jól sikerültek. Az első üveg próbája kielégítő. Kérek még egy pár üveggel küdeni, Tisztelettel az „Orvosi Hetilap“ szerkesztőségére, Vámbáz-körút 9. sz. Különös figyelmébe ajánljuk olvasóinknak lapunk mai számában erre vonatkozó hirdetését.

* Van szerencsém a nagyrődemű vevő közönség b. tudomására hozni, hogy a tavaszi idényre a legszebb és legdivatosabb női ruhakelmék és kész felöltők rendkívül nagy választékban magérkeztek. Bátorkodom becses figyelmébe ajánlani üzletemet megtekintés végett, hol meggyőződést szerezhet, hogy ugy választék, valamint árak tekintetében bármely fővárosi kereskedővel versenyképes vagyok. Becses látogatását elvárva tisztelettel Steininger Sándor, Székesfehérvár, Nádor-utca 19.

Irodalom és Művészet.

Színház.

Szombaton a Népszínházban nagy hatást elért s a Rust-féle 1000 forintos pályadíjat elnyert énekes népszimű „A gyimesi vadvirág” került telt ház előtt színe. Öröm volt nézni ezt a nagy közönséget, de még nagyobb öröme volt benne az igazgatónak. A darab a csángó életből van merítve. A Népszínháznak ily hatalmas alkotás darabot még nem irtak s nagy értéke is van ennek a népsziműnek s mi adott ilyen értéket neki? A modern áramlatoktól való tartózkodás s a nép lelkének, az abszolút embernek alap vétele. Gécsy István darabjában számtalan gyönyörű új részlet van; zamatos nyelvezettel van írva s gondos kidolgozással. Egyet rosszulunk benne, az az, hogy a részeg harangzóval nagy ital kedvelőségének indokolására a Krisztus Urunk utolsóvaesora történetének egyik szép mondását mondhatja el. Talán ezt kilehetett volna hagyni! Nagyon lapos élez. — Magdolnát játszotta aranyos jókedvvel Deákné. Nagy művészetével, mely a népsziművekben Blaháné mellé állítja, valósággyal ragyogott. Kedves dalait zugó tapsvihar követte mindvégig. Máriát Gergely Gizza játszotta nagy sikerrel. Gyárfás Imrét alakította a publikum nagy tetszése mellett. Arkosi a Gyurka szerepében tünt ki szép tehetségével. A harangozó familiát Arkosiné, Deák és Balogh játszották igen jól, különösen a két utóbbi elemük voltak s erős komikummal enyhítettek egy kissé a darab komoly és helylyel — közel sötét színezetén. A rendezésért Deréki Antal is nagy elismerés illeti.

Vasárnap délután a „Feneleányok” zónaelőadásban került színe szép közönség előtt, mely jól mulatott az előadáson.

Este ismét „A gyimesi vadvirág” ment telt ház előtt. Erről az előadásról is ugyanazon jókat kellene írunk, mint az elsőről.

A közönség figyelmébe. Holnap, csütörtökön Deákné Vlád Gizella jutalomjátékául színe kerül „A kis molnárné” operette. Felhívjuk ezen előadásra a közönség figyelmét, mert egy oly előkelő művésznő, mint ő, a legnagyobb partfogására érdemes. Kik látták kedves játékát s kik hallották már kellemes, csengő hangját, csak a legnagyobb elismeréssel lehetnek iránta. A művésznő előtt pedig az lesz a közönség legnagyobb elismerése, ha telt ház előtt játszhatik.

Édes anyám. Irta: Pósa Lajos. Ha Pósa Lajos soha az életben nem irt volna egyebet, mint a népdalait, neve fin marad a magyar költészet történetében. Senkinek anyji dalát nem dalolják mint az övét. De ha nem irt volna soha egyebet, mint azt a sok kötet gyermekverset, akkor is örök a neve. Az idegen levegőből hazai levegőbe hozta a gyermekeink lelkét, a germán képzelet világából, a magyar képzelet világába, magyar gondolkodásba, magyar érzésbe. Századokra, örökre kiható fordulat ez, — most még csak a gyermekek érzik, de azokból lesz az ember. Most egy új kötet vers tekszik előttünk. Se nem nótáskönyv, se nem gyermekkönyv. Szól egy egyszerű öreg asszonyról, minden sorában, betűjében. Az az öreg asszony, az ő édes anyja. Az előző helyett ez a pár sor vers vezeti be a kötetet:

Te szent, magasztos, élő szeretet!
Te lobogó láng a világ felett!
Anyai szíved édes érzelem,
Egyetlenegy, legtisztább szerelem!
Te a világnak legszebb csillaga,
Ki nem alszol, le nem hullasz soha!

Különös kötet, különös hangok! Militáról és Aphroditéról zengenek ma a lantok s minden költő bachanalák mámorát hordja az elméjében. Az anya? Hogyan kerül ez a szent tiszta szó, ebbe a zürzavaros, szennyes költészetbe? Verki, jambó lingilangi egyvelegbe klastromból kihangzó halk apacaének. Az ember megrázkódik és érzi, hogy inget kell váltania. Pósanak ez a kütete „Édes Anyám” sok beszédre fog alkalmat adni, — ez előre látható.

Az Aphrodite költészet hívei bizonyára neki esnek és széttépik vagy pedig agyonhallgatják. De vannak hangok a miket ha túl lármáznak is, örök zengésük maradnak és idő múltán újra halljuk és hallgatjuk fel-feláramló zenéjüket. Ezek az igazi költészet hangjai, a mik a szívből szállottak a hurokra s nem mulnak el a könyves bolt raktárában. A kötet kis 8-40 rétet alakban jelent meg és a költő édes anyjának az arcképe díszíti. — Ára 1 fnt 20 kr. — Diszkótésben 2 fnt. Hollandi merített papíron számozott példány félbör kötésben 4 fnt 50 kr. Kiadja Singer és Wolfner Budapesten.

Közgazdaság.

A gabonaüzlet pangása.

Irta: Gróf Zselénski Róbert.

Több ugynevezett liberális lapban olvasom, hogy néhány hét óta ismét nagyon vontatottan halad a gabonaüzlet, ámbar a buzakészlet már nagyon is megcsappant. Természetesen a lapok szerint ennek oka sohasem a gabonaföldszékek keresendő, hanem abban, hogy úgy a kukorica, valamint a többi kenyér szurrogátum ősök lévén, pótolják a nép táplálkozásában a drágább búzát.

Az ilyen okoskodást azonban nemcsak lenyomatni, de bebizonyítani is jó volna. Mellőzve azt, hogy kukorica, árpa, zab- és burgonya-kenyérnek nagyban való fogyasztásáról azoknál a népeknél, melyek búzát vagy rozsot szoktak fogyasztani, semmit sem hallottunk, egy pár forint árkülönbség nem képes a népek szokásait rövid pár hét vagy hónap alatt annyira megváltoztatni, hogy buza- vagy rozskenyér helyett kukorica- vagy árpakenyér legyenek. Ez az okoskodás nem egyéb tehát egy baises előidézésére irányuló újabb tőzsdéi eszközönl.

Azt is olvasom, hogy míg február végén a buza ára Párisban 10 fnt 93 kr., Berlinben 10 fnt 80 kr., New-Yorkban 8 fnt 5 kr. volt, addig Budapesten 8 fnt 25 kr.-on jegyezték a búzát.

Miután Ausztria-Magyarország már nem nevezhető búzát exportáló állammak, ha ugyan olyan magas vámok védének e czikket nálunk, mint Franciaországban és Németországban, és ha az őrleési kedvezmények teljesen meg lennének szüntetve, a buza árának nálunk is 10 fnt 90 kr. körül kellene ingadoznia, mert egy nem exportáló államban a buza ára egyenlő a new-yorki árával vagy más kivittelt üző ország ősőbb áraival, melyhez hozzáadandók a fuvar- és vámköltségek. Hogy azonban nálunk a buza ára alig drágább, mint New-Yorkban és harmadfél forinttal ősőbb, mint Francia- és Németország fővárosaiban, ennek oka, mint előbb említettem, egyrészt abban rejlik, hogy sokkal kevésbé van vám által védve, mint e két országban, másrészt, hogy ezt a csekélyebb vámot is tökéletesen kijátszzák az őrleési kedvezmény útján és végül, de ez a baj már nemzetközi jellegű, hogy a fedezetlen határidő-üzlet révén a kereslet és kínálat törvényeit kijátszzák s lehetlenné teszik az árak normális fejlődését.

* Uj pénzforrás. A mostani sanyaru gazdasági viszonyoknál fogva általános az elkeseredés a földbirtokosok közt; mert bármennyire küzdjön is a földbirtokos, még sem képes kemény munkája gyümölcsét érdeme szerint élvezni és sorsa mindinkább sulyosabbá válik. Ezen mostoha viszonyok oka a külföldről beáramló nyers terményekben rejlik, miáltal hazánk termékeinek ára annyira csökken, hogy a termelési költségek is alig fedezhetők. Az egyedüli

eszköz, ezen baj gyökeres orvoslására, volna, a földnek oly éltető erőt adni, mely által a földműves legyen kétszer annyit termelni, mint eddig, és ezen éltető erő, mely minden más termelési erőt magában egyesít: a pénz! De pénzhez a földbirtokos vagy csak nagyon szűken, vagy pedig drágán kell nek az megfizetni és a szűken kimért hitellel nem lesz szükségeit kiegészíteni; mert — legutóbbire 10—12 % kamatu váltó adóságainál fogva — csak igen gyakran azon kelyzetbe jut, hogy, az aratás után, összes termését potom áron kénytelen eladni. A földbirtokosnak tehát csak olyan kölcsön használható, melynek kamatait minden erő megfizetés nélkül képes megfizetni, azaz: *olesó törlesztéses kölcsönök* kell jutnia. Mint a „Kötelek” (az »országi Magyar Gazdasági Egyesület» hivatalos közlönye) márczius hó 27-én megjelent számában olvassuk, ilyen előnyös törlesztéses kölcsönök a majdnem 10 év óta fennálló és folytonos virágzásban levő »Ingatlan- Jelzálog-Forgalmi-Intézet» Budapest. VI., váci-kört 30 gyorsan eszközöl ki. Ezen — a közel jövőben 250.000 frntnyi alaptőkével részvénytársasággá átalakuló — intézet szilárdsága és megbízhatósága mindenütt osztatlan elismerésben és kitüntető ajánlásokban részesült. Jelenlegi tulajdonosa, Gurré Ferencz ur, kinek, azon esetre, ha vállalatát átadja 100.000 frntyi eladási ár biztosított, továbbra is ezen intézet élen megmarad. Ezen részvénytársaság tagjai csak olyanok lesznek, kik most is érdeklődnek a magyar földművelők jóléte iránt, előkelő társadalmi állást elfoglalnak, vagy pedig a kik tekintélyes magyar földbirtokosok. A földbirtokosok csak saját érdekében cselekszik, ha a tavasz, ezen birtokának becsülésére kedvező évszak beálltával — legyen az hasznos befektetések, vagy eddigi költséges adóságai convertálásával *törlesztéses kölcsönt* vesz fel és ezen czéla telekkönyvi kivonatai és kataszteri-birtokvei másolatát, felülvizsgálás végett, a fent említett intézethez annál inkább beküldi, minthogy reá nézve ebből seminemű költség nem haramlik.

Fővárosi levél.

A küszöbön lévő tavasz, a közeledő husvét ünnepek ismét új életet, új felpezsdülést hoznak a téli időszak alatt szunyadó tevékenységbe. A főváros már fokozottabb élénkséget mutat; a készülétekről a tavaszi idényre már gondoskodtak a kiválóbb szakemberek, melyekről könnyen szerethet értesülést a főváros közönsége egy séta által; ámde a vidéki közönség csak a sajtó útján kaphat tudósítást mindezekről, mit kötelességül ismerünk ezuttal is megtenni.

A háztartás vezetésében nem csekély szerepet játszik a pecsétes vagy színehagyott ruhák tisztítása vagy festése s ezt nagybbrészt tavasszal rendelik meg a nők, midőn már szükségük van a tárgyakra; ezért ajánljuk ez alkalommal, hogy minden e tárgyu megrendeléseiket azonnal küldjék el, hogy az idejkorán elkészülhessen akkorra, midőn használni akarják, mert tavasszal egyszerre küldik mindenhonnan a megrendeléseket s azok úgy összerögződnek, hogy a kívánt időre a legőrsőbb intézet sem képes elévgezni, még az oly nagy arányu sem, minő a híres Lohr Mária és Társa (ezelőtt Kronfus) Baross-utca 15. sz. vegyítisztító és műfestő telepe, hol a ruhák kelmék s egyéb szövetek vegyi tisztítása vagy festése a legmeglepőbb eredménnyel végeztenek. Ruhák fejletlen állapotban is festenek. Vidéki megrendelések jutányosan és gyorsan teljesítenek.

Gazdaközönségünket ismét egy közérdekű és nagyfontosságú vállalat létesüléséről értesíthetjük. Az állategészség szolgálatára szükséges gyógyszereket eddig hazánkban nem készítették, azokat legnagyobbrészt a külföldről kellett hoztatni. Hazlinszky Károly gyógyszerész, ki a gyógyszerkülönlegességek készítése terén elismert és számos kitüntetést nyert szakférfiu, ismerte fel e nemzetgazdaságilag is fontos vállalat létesítésének szükségességét, mellyel hazánk gazdaközönségének, valamint az állategészségügynek is nagybecsű szolgálatot tesz. A korneuburgi állatorp. s restitutions-fluid, a baromfi porok, tápszerek, gyógyító labdacsook, szóval minden az állatgyógyításra ismer szerek készítésére Hazlinszky Károly laboratoriumot nyitott s szaktekintélyek és orvosok hozzájárulásával oly minőségben állítja elő az állatgyógyiszereket, hogy a hasonló készítményeket felülmúlják. Ezzel kapcsolatosan az állategészség érdekeinek szolgálatára még egy nagyfontosságú közeget is létesített Hazlinszky Károly; a legelőkelőbb szaktekintélyek

Műzemüködéssel »Állategészség« czimen folyóiratot indított, melyben az állategészség körül tudnivalók ismertetésével megbecsülhetlen szolgálatot tesz gazdaközönségünknek. A lap előfizetési ára egy évre 6 korona, melyet minden állattenyésztéssel foglalkozó gazda áldozhat, hogy a lap tanulságos tanácsaival is előmozdíthassa gazdasági érdekeit. Az állatgyógyászati laboratórium tulajdonosa és az »Állategészség« czimű folyóirat kiadója mutatóny számokat és prospektust mindenkinek szívesen küld. Kiadóhivatal: Budapest, VIII., Sándor-tér.

A tavasz küszöbén, midőn a közlekedés és forgalom ismét nagyobb mérvet kezdett öltetni a városi és községi közigazgatások egyik főgondját kell, hogy képezze a közutak és gyalogútdák jó karba helyezése, e célból felhívjuk a Magyar Aszfalt Részvénytársaság tulajdonosait és szabadalmát képező aszfalt-macadamra, mely a legtartósabb és legolcsóbb kocsit-burkolat, felülmulja a legtöbb kockakő-burkolatot s könnyen és olcsón tartható jókarban. Járda-k készítése, nedves falak szárazzá tételére legcélszerűbb az aszfalt-burkolat s ezt különösen a gazdaközönség figyelmébe ajánljuk gazdasági épületek, rak-tárak stb. nedves falainak s padozatainak burkolására.

— Az aszfalt-macadam és az aszfalt-burkolat kiterjedése évről-évre emelkedik a közhasználatban, a mi természetes következménye általános megismerésének, mert a hol egyszer alkalmaztatott, mindenki meggyőződik arról, hogy az aszfalt-macadam kocsit mely nagy előnyt nyújt a járművek és állatok kimelésére s a közlekedés könnyítésére, az aszfalttal való szárazzá tevés pedig közegészségügyi tekintetből mily nagyfontosságú, ezt ismerte el az ezredévi kiállítás jnyje is, midőn a Magyar Aszfalt Részvénytársaságot a legmagasabb kitüntetésben díszoklevélben részesítette. — Felvilágosításokat, költségeloirányzatot stb. kívántra díjmentesen küld a Magyar Aszfalt Részvénytársaság igazgatósága Budapest, Andrássy-ut 30.

A háztartásban a nők egyik legfontosabb gondját a használatban a színehagyott vagy elpocsétesedett ruhák jó karba, ismét haszneverhetővé juttatása képezi s erre nézve a legcélszerűbb a festetés vagy vegyi tisztítás, mit legjobban a régi hírnevű Berkecz István-féle selyem- és szőrüha-festő s vegyi-tisztító intézetben (Budapest, Rózsa-tér 3. sz.) lehet eszközölni. Különösen figyelmeztetjük t. olvasónőinket, hogy festésre vagy vegyi-tisztításra szánt ruháikat minél előbb küldjék el, hogy azok a kívánt időre elkészülhessenek, mert a tavasz beálltával igen sokan akkor gondolnak a festésre, mikor már használni óhajtának s ekkor oly tömegesen érkeznek a megrendelések, hogy daczára a legnagyobb berendezésnek, lehetetlen oly rövid idő alatt elkészíteni, mikorra kívánják. Berkecz István-féle intézetben mindennemű szövetek, ruhák, (fejletlen állapotban is) a legszebben festetnek vagy vegyileg úgy tisztítatnak, hogy egészen újaknak látszának. Árjegyzéket kívántra ingyen küld s abból meglehet tudni, hogy a kelmét milyen színre s mily áron lehet festeni.

Eladó villatelek.

Balaton-Földváron, e gyönyörű új fürdőtelepen egy 742 □ öl területű a legszebb helyen fekvő üres villatelek eladó. — Bővebb felvilágosítást ad a tulajdonos: P. Ács Albert gyógyszerész Székesfehérvárott.

Ditrich Ede

kalapos

Székesfehérvár, Szögyény-Marich-utca.

Ajánlja dús-választékú

férfi-kalap-raktárát

s t. cz. vevőközönség figyelmébe.

Elvállal mindennemű kalapos-munkát, nevezetesen: **czilinderek és más kalapok vasalását és tisztítását** lelkiismeretes kiszolgálással és jutányos árak mellett.

Stamplák, körlevelek és ársjegyzékek tisztán és csinosan!

ALAPÍTÁTOTT 1871.

ALAPÍTÁTOTT 1871.

SZÁMMER IMRE

könyvnyomdája (gőzerővel)
KÖNYVKÖTÉSZETE

ÉS LEVÉLBORÍTÉK-GYÁRA

— * SZÉKESFEJÉRVÁROTT. * —

Készít minden néven nevezendő

KÖNYVNYOMDAI MUNKÁKAT.

Raktárt tart kész nyomtatványokból:

Városi és községi előjárók és árvaatyák számára. Szolgabiroi hivataloknak. Ügyvédek, járásbírók és végrehajtók részére. Róm. kath. és ref. lelkesi hivatalok számára. Takarékpénztárak, segély-egyletek, kaszinók és olvasókörök részére. Uradalmak, bérlők és gazdák számára. Gyógyszertártulajdonosok részére. Kereskedők, iparosok és ipartársulatok számára. Szállodatulajdonosok és vendéglősök számára.

Továbbá:

IRÓPAPIROK, LEVÉLBORÍTÉKOK és LEVÉLPAPIROKBÓL

nemkülönbön

IRODAI SZEREBŐL:

tinták, írónok, valódi aczel- és réztollak tollnyelek, pecsétviaszok s több effélékből jutányos árak mellett!

Meghívó-, bejelentő-, cím- és látogató-jegyek díszesen!

Eladó

Szóló-vessző

a hazai legkitünőbb borfajokból u. m.

**hárslevelű, nagy-burgundi, oportó,
Szent-Lőrincz stb. fajokból**

jutányos áron kaphatók:

FÜZYMÁRTON

ezipész iparosnál,

Székesfehérvár, Kossuth-utca 20. szám.

IFJ. FÜSTER IMRÉNÉ

butorraktára és kárpitos-üzlete Sz.-Fejérvárott, Iskola-u. 10.

Ajánlja saját gyártmányu:

háló, ebédlő, szalon és uri szoba berendezéseit, melyek művészi kivitelben mindenkor raktáron vannak.

Egész lakosztályok bebutorozása rövid idő alatt izlésesen és jutányos áron készítettnek.

ANTIK, ROKOKÓ, BAROCK-STYLÜ BUTOROKAT SAJÁT RAJZAI és TERVEI SZERINT KÉSZIT.

Elvállal tapettázásokat jótállás mellett.

Butortermi a nagyközönség rendelkezésére állanak és bármikor megtekinthetők.

Alkalmi vétel!

Özv. HANEL ANTALNÉ

Vászon- és fehérnemű üzlete

a „SZILÉZIAIHOZ“

SZÉKESFEHÉRVÁROTT.

(Barátok épületében).

Alapítva 1863.

Alapítva 1863.

Ajánlom a legszolidabb alapon vezetett üzletemben levő árukat, u. m.: **Rumburgi, irhoni, hollandi creás- és fonálvásznak, ajour ág- és asztal-neműek. Kávés terítékek. Schroll-chiffon. — Párisi újdonságok színes ajour zsebkendőkben. Disz tötülkők. Selyem és satin paplanok. Damast, Pique és zsinór. Velez (pargetok). Monogrammok himzése a leg-szeb kivitelben. Schweitzi himzések.**

Nem titkos összetételű, biztos hatású gyógyszer.

Mindennemű gyomor-baj, arany-ér, emésztési zavar, időszakénti vagy állandó székrekedés s az ezekkel járó következmények legradikálisabb és teljesen biztos hatású gyógyszerere az

ACS-féle (szukrozott)

Cascara-sagrada-labdacs

(Nép nyelven Sz.-Fehérvári „KORONA-PILULA.“)

Ez nem drasztikus, de enyhe hatású növényi laxans-szer. Nem rontja a gyomrot mint a többi hashajtó; nem okoz szélképződést, görcsöket, mint azok nagy része, nem csökkenti az étvágyat, hanem fokozza, amennyiben a belek működését elősegíti.

Valamennyi orvosi és gyógyszerészi szakközönség tekintélyes szakférfiak tollából terjedelmes cikkekben méltatta s oly elismerőleg nyilatkozott, mint még eddig egyetlen ilyen nemű gyógyszerről sem.

E kitűnő készítmény a legtöbb gyógyszerárban készletben tartatik. Egy üveg eladási ára (50 labdacssal) — 50 kr., egy próba doboz (12 labdac) — 15 kr.

Előállítási hely és szétküldési raktár egyedül:

P. ACS ALBERT gyógyszer-tára, Székesfehérvárott, (Gróf Zichy-ház.)

Innen 1 frt 70 krnak előzetes beküldése mellett 3 üveg, vagy 10 doboz (mint legkisebb szállítmány) bárhova franco szállítatik.

Kérlek a t. olvasó e hirdményt kirágni eltenni s szenvedő embertársainak ajánlani.

Nem titkos összetételű, biztos hatású gyógyszer.

Egyedül gyomor- és vértisztító szer, mely nem rontja a gyomrot!

Orvosi szaklapok véleménye szerint: „Paratlanul álló honi gyártmány.”

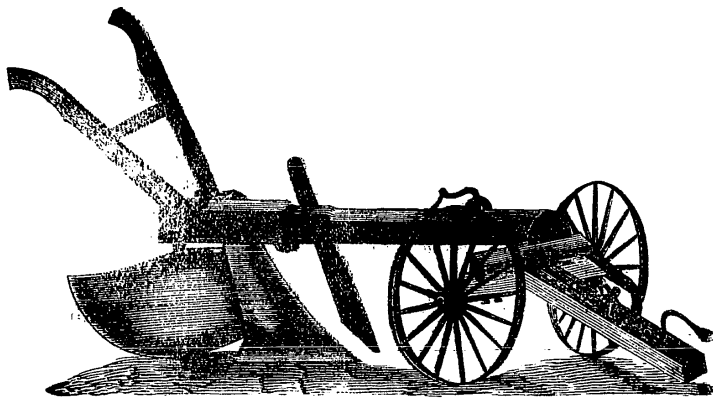
Mi a Schapirograf?*)

A Schapirograf új, felülmulhatatlan sokszorosító készülék levelek, okmányok, rajzok jegyzeteknek önálló, költségmentes fekete nyomású sokszorosítására. Ezt a készüléket még a laikus is könnyen kezelheti, mert fölötté egyszerű s jótállók a biztos eredményért. A papírra tintával írott írásról vagy rajzról sajtó vagy vegyi szerek alkalmazása nélkül

rövid 15 perc alatt vagy 150 másolatot lehet készíteni. Egy ilyen négyzet vagy folio nagyságra alkalmas Schapirograf ára a teljes felszereléssel együtt 15 frt. Kívánatra hajlandó vagyok a Schapirografot négy napos próbahasználatra az én káromra bérmentesen megküldeni, visszaküldés esetén semminemű kárpótlást nem igénylek. Már több ezer különféle nagyságu ily készülék van használatban.

PHOL FRIGYES vezér-építelő, Wien I., Rudolfsplatz 13.

*) Prospektust ingyen küld.

TÖGL IMRE

gazdasági gép-, épület- és műlakatos SZ.-FEHÉRVÁR, Budai-ut 29. sz.

Ajánlja a n. é. közönségnek a kor igényeinek megfelelő gyárilag berendezett

gazdasági gép-, épület- és műlakatos műhelyét,

hol is a lakatos építkezési par minden ágába vágó mű és vasmunkák a legpontosabban és szakszerűen készíttetnek el.

Elvállalok mindennemű gépjavitásokat, takaréktűzhely, füsteltávolító kémények, rácsokat, disz-vaskapu és sirkorlátok, villámhárítók és telefonok elkészítését.

Továbbá van szerencsém a n. é. gazdaközönség becses figyelmét felhívni dus raktáromra, melyben dus választékban vannak a legkitűnőbb gyártmányu gazdasági gépek, géprészek, szabadalmazott permetező és szénkénegező-gépek.

Csak csekély

HAVI RÉSZLETFIZETÉSRE

készletek!

Legújabb divatu tavaszi-gallérok és kabátok.

Kész férfi- és gyermekruhák

minden nagyságban. Kanavász, vászon és minden e szakmába vágó

czikkek, valamint

ingek, gallérok és lábravalók, nap- és esernyők dus választékban.

— Nagy raktár asztal- és futó-szőnyegekben. —

LÖWY ADOLF + + + + +

+ + + + + **SZ.-FEHÉRVÁR.**

(Felmayer mellett.)

TELJES MENYASSZONYI KÉSZÍTMÉNYEK ELVÁLLALOK.

HAVI RÉSZLETFIZETÉSRE